

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4426/2564

พนักงานอัยการจังหวัดเวียงสระโจทก์ นาย ส. กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 4, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 54, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 72 ตี, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 74 จัตวา, ป.ที่ดิน มาตรา 1, ป.ที่ดิน มาตรา 4, ป.ที่ดิน มาตรา 9, ป.ที่ดิน มาตรา 108 ทวิ, ป.อ. มาตรา 83, ป.อ. มาตรา 90, ป.อ. มาตรา 78, ป.วิ.พ. มาตรา 174, ป.วิ.อ. มาตรา 192

ย่อ / หลักกฎหมาย

แม้โจทก์นำสืบแต่เพียงว่าที่ดินที่เกิดเหตุเป็นป่า โดยไม่ปรากฏข้อเท็จจริงให้ชัดเจนว่าเป็นป่าตาม พ้องประเภทใดก็ตาม แต่เมื่อที่ดินที่เกิดเหตุเป็นป่า ซึ่งเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินที่สงวนไว้เพื่อ ประโยชน์ร่วมกัน ก็ย่อมเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าไปหา พืชผักหรือปลาที่ไม่ใช่ของป่าหวงห้ามเพื่อการดำรงชีพได้ ข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในการพิจารณา หาได้แตกต่างกับข้อเท็จจริงดังที่กล่าวในฟ้องอันจะเป็นเหตุให้ต้องยกฟ้องโจทก์ไม่ คำพิพากษา ศาลฎีกาที่ 8954/2558 เป็นเรื่องที่ทายาทของ ส. อ้างว่าครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาท ซึ่ง เป็นที่ดินรกร้างว่างเปล่า ไม่มีเอกสารสิทธิใด ๆ ฟ้องขับไล่ อ. ผู้บุกรุกและเรียกค่าเสียหาย จึง เป็นการที่ศาลฎีกาวินิจฉัยกรณีพิพาทระหว่างเอกชนกับเอกชนด้วยกันว่า ผู้ใดครอบครอง ทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทมาก่อน และใครมีสิทธิดีกว่ากัน หาได้มีการวินิจฉัยรับรองถึงสถานะของ ที่ดินพิพาทว่าเป็นป่าหรือไม่ ทายาทของ ส. ผู้ชนะคดีมีสิทธิครอบครองที่ดินและกระทำความผิดต่อ กฎหมายบ้านเมืองหรือไม่แต่อย่างใด คำพิพากษาศาลฎีกาดังกล่าวจึงไม่ได้ก่อสิทธิใดแก่ทายาท ของ ส. ที่จะยกขึ้นต่อสู้คดีได้ ดังนั้น เมื่อจำเลยถูกดำเนินคดีนี้ แม้ที่ดินที่เกิดเหตุที่จำเลยครอบครอง แทนทายาทของ ส. เป็นที่ดินแปลงเดียวกับที่ดินพิพาทในคดีแพ่งดังกล่าว ผลของคำพิพากษาใน คดีแพ่งดังกล่าวก็ไม่ได้ก่อให้เกิดสิทธิอันใดแก่จำเลยที่ยกขึ้นยันรัฐได้เช่นกัน

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 4, 54, 72 ตี, 74 จัตวา ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 1, 4, 9, 108 ทวิ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 ให้จำเลย ทั้งสอง คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทน และบริวารของจำเลยทั้งสองออกไปจากป่าที่เกิดเหตุ กับจ่ายเงิน รางวัล ที่ถูก เงินสินบนนำจับ แก่ผู้นำจับตามกฎหมาย จำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธ ศาลชั้นต้น พิพากษายกฟ้อง แต่ให้จำเลยทั้งสอง คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทน และบริวารของจำเลยทั้งสองออกไป จากป่าที่เกิดเหตุ โจทก์และจำเลยทั้งสองอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 8 แผนกคดีสิ่งแวดล้อม พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยที่ 1 มีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 54 วรรคหนึ่ง, 72 ตี วรรคสอง ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 9 (1), 108 ทวิ วรรคสาม (ที่ถูก วรรคหนึ่ง วรรคสองและวรรคสาม) การกระทำของจำเลยเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมาย หลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติป่าไม้ ฯ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 จำคุก 12 ปี ทางนำสืบของจำเลยที่ 1 เป็นประโยชน์แก่ การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้หนึ่งในสาม ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก 8 ปี ให้ยกค่าชดเชยเงินสินบนนำจับแก่ผู้นำจับตามกฎหมาย นอกจากที่แก้คงให้

เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น จำเลยที่ 1 ฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีสิ่งแวดล้อมวินิจฉัยว่า ขณะจำเลยที่ 1 ดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 5 บริษัท ท. มีความประสงค์จะซื้อที่ดินในพื้นที่ หมู่ที่ 5 และที่ 7 ซึ่งขณะนั้นชาวบ้านได้เข้าครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินแล้ว เมื่อปี 2531 จำเลยที่ 1 จึงรวบรวมที่ดินจากชาวบ้าน ได้ 2 แปลง เนื้อที่ประมาณ 600 ไร่ และ 2,000 ไร่ แล้วขายให้บริษัท ท. ต่อมาปี 2533 บริษัทดังกล่าวได้ขายที่ดินเนื้อที่ประมาณ 2,000 ไร่ ให้นางอารีย์ และขายที่ดิน เนื้อที่ประมาณ 600 ไร่ ให้นายสุวรรณ หลังจากซื้อที่ดิน นายสุวรรณได้มอบหมายให้จำเลยที่ 1 ดูแล ทำประโยชน์ในที่ดิน โดยปลูกต้นปาล์ม น้ำมัน มะพร้าว และพืชผลอื่น ๆ และแบ่งแยกที่ดินให้บุตร เป็น 5 แปลง โดยยื่นเรื่องขอทำการรังวัดต่อเจ้าพนักงานที่ดินบ้านนาสาร นายสุวรรณได้เสีย ภาษีบำรุงท้องที่ (ภ.บ.ท. 5) มาตลอด ต่อมาปี 2539 นายสุวรรณถึงแก่ความตาย ภริยาและบุตรของ นายสุวรรณยังคงมอบหมายให้จำเลยที่ 1 ดูแลที่ดินต่อไป ในปี 2541 รัฐประกาศยกเลิกการเก็บ ภาษีบำรุงท้องที่ ที่ดินดังกล่าวจึงไม่ได้เสียภาษีบำรุงท้องที่อีกเลย ปี 2549 นางอารีย์ขายที่ดินแปลง เนื้อที่ประมาณ 2,000 ไร่ ให้แก่บริษัท พ. หลังจากซื้อที่ดินมาแล้วบริษัท พ. เข้าทำประโยชน์ใน ที่ดิน และได้รื้อกล้าเข้ามาในที่ดินส่วนของนายสุวรรณ ทายาทของนายสุวรรณจึงฟ้องบริษัท พ. และ นางอารีย์กับพวก ต่อศาลจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นคดีแพ่ง เรื่องที่ดิน ชับไล่ ระหว่างพิจารณา ทายาทของนายสุวรรณได้ถอนฟ้องจำเลยอื่นทั้งหมดยกเว้นนางอารีย์ซึ่งเป็นจำเลยที่ 6 ต่อมา ศาลฎีกามีคำพิพากษายืนตามศาลอุทธรณ์ภาค 8 ให้นางอารีย์ขนย้ายทรัพย์สินออกจากที่ดินพิพาท และห้ามเกี่ยวข้องกับที่ดินพิพาท หรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการรบกวนการครอบครองที่ดิน พินาต กับให้ชดใช้ค่าเสียหายและค่าเสียหายรายเดือนจนกว่าจะขนย้ายทรัพย์สินและบริหาร ออกจากที่ดินพิพาทและเลิกเกี่ยวข้องหรือกระทำการอันเป็นการรบกวนการครอบครองที่ดิน พินาต ที่ดินพิพาทเป็นที่ดินแปลงเดียวกับที่ดินที่เกิดเหตุคดีนี้ ต่อมาวันที่ 26 พฤศจิกายน 2560 นายยุทธภูมิ บุตรของจำเลยที่ 1 เข้าไปทำประโยชน์ในที่ดินแล้ว ถูกคนร้ายใช้อาวุธปืนยิงถึงแก่ ความตายในที่ดินที่เกิดเหตุ เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2561 เวลา 10.30 นาฬิกา เจ้าพนักงานเข้า ตรวจสอบที่เกิดเหตุ เนื่องจากมีผู้แจ้งว่ามีรถแบ็กโฮเข้าไปปรับพื้นที่ พบจำเลยที่ 2 อยู่ในที่ดิน ที่เกิดเหตุ โดยจำเลยที่ 2 ยอมรับว่าเป็นผู้ดูแลแต่ไม่ทราบว่าที่ดินดังกล่าวมีเอกสารสิทธิหรือไม่ จำเลยที่ 2 ติดต่อจำเลยที่ 1 ทางโทรศัพท์ให้มายังที่ดินที่เกิดเหตุ นายเจริญ เจ้าพนักงานกรมป่าไม้ สอบถามจำเลยที่ 1 จำเลยที่ 1 แจ้งว่าที่ดินที่เกิดเหตุไม่มีเอกสารสิทธิมีเพียงคำพิพากษาของศาล จำเลยที่ 1 เป็นผู้ดูแลที่ดินและเป็นผู้ว่าจ้างให้นารถแบ็กโฮมาปรับไถที่ดินที่เกิดเหตุ นายเจริญกับ พวกจึงจับกุมจำเลยทั้งสองและยึดรถแบ็กโฮเป็นของกลางนำส่งพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีนี้ พื้นที่เกิดเหตุคำนวณเนื้อที่ได้ 404 ไร่ 2 งาน 21 ตารางวา สำหรับคดีในส่วนของจำเลยที่ 2 ไม่มี คู่ความฝ่ายใดฎีกา จึงถึงที่สุดตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 8 มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของ จำเลยที่ 1 ในเบื้องต้นว่าที่ดินที่เกิดเหตุเป็นป่าไม้หรือไม่ โดย เห็นว่า แม้ที่ดินที่เกิดเหตุจะไม่มีสภาพ เป็นพื้นที่ที่มีต้นไม้อื่นต่าง ๆ ขึ้นเป็นป่าตามความเข้าใจของชาวบ้านทั่วไปก็ดี หรือมีผู้เข้าไป ครอบครองทำประโยชน์แล้วก็ดี หรือในท้องที่ที่ดินที่เกิดเหตุตั้งอยู่มีการออกโฉนดที่ดินแก่ผู้ที่ ครอบครองที่ดินแปลงอื่นไปแล้วก็ดี หาใช่เป็นเครื่องบ่งชี้แสดงให้เห็นว่า ที่ดินที่เกิดเหตุมีใช่ป่าไม้ ที่ดินแปลงใดจะเป็นป่าหรือไม่นั้น ต้องเป็นไปตามกฎหมาย โดยพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 4 (1) นิยามคำว่า "ป่า" ว่า ที่ดินที่ยังมิได้มีบุคคลได้มาตามกฎหมายที่ดิน ดังนั้น เมื่อจำเลยที่ 1 ยอมรับข้อเท็จจริงว่า ที่ดินที่เกิดเหตุเป็นที่ดินที่ไม่มีหนังสือสำคัญสำหรับที่ดิน ซึ่งมีความหมายอยู่ ในตัวว่าเป็นที่ดินที่ยังมิได้มีบุคคลได้มาตามกฎหมายที่ดิน ที่ดินที่เกิดเหตุจึงเป็นป่าตามบทนิยาม

ของกฎหมายดังกล่าว สำหรับการที่ผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานีที่มีประกาศกำหนดทำการเดินสำรวจและสอบเขตโฉนดที่ดินเพื่อออกเดินสำรวจแล้วออกโฉนดที่ดิน หรือ หนังสือรับรองการทำประโยชน์ให้แก่บุคคลที่ครอบครองทำประโยชน์ที่ดิน ตลอดจนเจ้าพนักงาน ผู้เดินสำรวจได้เข้าไปสำรวจและจัดทำแผนที่นั้น เป็นเพียงขั้นตอนตามที่ประมวลกฎหมายที่ดิน กำหนดไว้ เพื่อดำเนินการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ไม่มีผลทำให้ที่ดิน ที่เกิดเหตุพ้นสภาพความเป็นป่า เนื่องจากยังมิได้มีการดำเนินการขั้นสุดท้าย คือการออกโฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์และมอบให้แก่บุคคลที่ครอบครอง ซึ่งจะถือว่ามิบุคคลได้ที่ดินนั้น มาตามกฎหมายที่ดินแล้ว หากถือว่าการดำเนินการดังกล่าวเป็นการเพิกถอนความเป็นป่าทันทีดังที่ จำเลยที่ 1 ยกขึ้นต่อสู้แล้ว ย่อมจะไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายที่จะปกป้องรักษาป่า อันเป็นทรัพยากรที่สำคัญของชาติ และยิ่งก่อให้เกิดช่องว่างที่จะหลบเลี่ยงกฎหมายขึ้นได้โดยง่าย ตลอดจนจะเป็นการส่งเสริมให้บุคคลใด ๆ บุกรุกเข้าไปทำประโยชน์หรือเข้าครอบครองป่า โดยไม่ มีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ ฯ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 8 วินิจฉัยว่า ที่ดินที่เกิดเหตุเป็นป่าตาม พระราชบัญญัติป่าไม้ ฯ จึงชอบแล้ว ที่จำเลยที่ 1 ฎีกา ต่อมาว่า ที่ดินที่เกิดเหตุเป็นที่ดินที่ราษฎร เข้าครอบครองและทำประโยชน์มาก่อนใช้บังคับประมวลกฎหมายที่ดิน เมื่อปี 2497 และมีการครอบครองต่อเนื่องเรื่อยมา ที่ดินที่เกิดเหตุจึงไม่ใช่ป่าแล้ว เห็นว่า ตามทางพิจารณา จำเลยที่ 1 นำสืบแต่เพียงว่า ที่ดินที่เกิดเหตุนั้น บิดามารดาของจำเลยที่ 1 และชาวบ้านต่างเข้าครอบครอง ทำประโยชน์มาโดยตลอด จำเลยที่ 1 มิได้นำสืบให้แจ้งชัดว่า บุคคลเหล่านั้นครอบครอง ทำประโยชน์มาแต่เมื่อใด ทั้งการที่ถือเอาปี 2492 อันเป็นปีที่จำเลยที่ 1 เกิด มาเป็นฐานอนุมาน เวลาการครอบครองเพียงอย่างเดียวดังที่จำเลยที่ 1 ยกขึ้นอ้าง โดยไม่พยานหลักฐานอื่นใด สนับสนุน ก็ยังไม่มีน้ำหนักเพียงพอที่จะรับฟังว่า มีการครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินที่เกิดเหตุมา ก่อนมีการใช้บังคับประมวลกฎหมายที่ดินอันจะทำให้ที่ดินที่เกิดเหตุมิใช่ป่าตามที่จำเลยที่ 1 ฎีกา ฎีกาของจำเลยที่ 1 ข้อนี้น่าฟังไม่ขึ้น ที่จำเลยที่ 1 ฎีกาข้อต่อไปว่า โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยทั้งสอง บุกรุกเข้าไปในป่าพรุ ป่าน้ำลาด ป่ากร้าง อันเป็นสาธารณประโยชน์ของแผ่นดินที่ประชาชน ใช้ประโยชน์ร่วมกันในการหาปลา หาพืชผัก เพื่อการดำรงชีพ ทำให้รัฐได้รับความเสียหาย จำเลย ทั้งสองให้การปฏิเสธ โจทก์มีหน้าที่นำสืบพิสูจน์ความผิดของจำเลยทั้งสองตามประมวลกฎหมายวิธี พิจารณาความแพ่ง มาตรา 174 แต่ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานโจทก์ที่ปรากฏในทางพิจารณา ไม่ได้ความว่า ที่ดินที่เกิดเหตุเป็นป่าประเภทใด และไม่ปรากฏว่าเป็นป่าพรุ ป่าน้ำลาด ป่ากร้าง อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันดังที่โจทก์บรรยายมาในฟ้อง แต่อย่างใด ข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในการพิจารณาจึงแตกต่างกับข้อเท็จจริงดังที่โจทก์กล่าวมาใน ฟ้องในข้อสาระสำคัญ ทำให้จำเลยที่ 1 หลงต่อสู้ ต้องยกฟ้องโจทก์ตามประมวลกฎหมายวิธี พิจารณาความอาญา มาตรา 192 วรรคสอง นั้น เห็นว่า แม้โจทก์นำสืบแต่เพียงว่าที่ดินที่เกิดเหตุ เป็นป่า โดยไม่ปรากฏข้อเท็จจริงให้ชัดเจนว่าเป็นป่าตามฟ้องประเภทใดก็ตาม แต่เมื่อที่ดิน ที่เกิดเหตุเป็นป่า ซึ่งเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินที่สงวนไว้เพื่อประโยชน์ร่วมกัน ก็ย่อมเป็นที่ สาธารณประโยชน์ของแผ่นดินที่ประชาชนคนทั่วไปสามารถเข้าไปหาพืชผักหรือปลาที่ไม่ใช่ของป่า หวงห้ามเพื่อการดำรงชีพได้ ข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในการพิจารณาได้แตกต่างกับข้อเท็จจริงดังที่ กล่าวในฟ้องอันจะเป็นเหตุให้ต้องยกฟ้องโจทก์ ดังที่จำเลยที่ 1 ยกขึ้นฎีกาไม่ ฎีกาของจำเลยที่ 1 ข้อนี้น่าฟังไม่ขึ้น มีปัญหาตามฎีกาของจำเลยที่ 1 ที่ต้องวินิจฉัยข้อต่อมามีว่า จำเลยที่ 1 กระทำความผิด ตามที่โจทก์ฟ้องดังที่ศาลอุทธรณ์ภาค 8 พิพากษาหรือไม่ เห็นว่า จำเลยที่ 1 เป็นผู้รวบรวมที่ดิน

รวมทั้งที่ดินที่เกิดเหตุที่ชาวบ้านบุกรุกครอบครองทำประโยชน์มาขายให้บริษัท ท. จำเลยที่ 1 ย่อมทราบถึงความเป็นมาของที่ดินที่เกิดเหตุดีว่าเป็นที่ดินที่ไม่มีเอกสารสิทธิใด ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในขณะที่รวบรวมนั้น จำเลยที่ 1 ดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการก็ย่อมทราบว่าที่ดินแปลงใดที่ไม่มีเอกสารสิทธิใด ๆ ตามกฎหมาย ที่ดินแปลงนั้นย่อมเป็นป่าและเป็นที่ดินของรัฐ จำเลยที่ 1 จึงไม่อาจยกขึ้นอ้างว่าไม่ทราบว่าที่ดินที่เกิดเหตุเป็นป่าและเป็นที่ดินของรัฐได้ เมื่อขณะเกิดเหตุ ที่ดินที่เกิดเหตุยังมิได้มีบุคคลได้มาตามกฎหมายที่ดินและจำเลยที่ 1 รับว่า เป็นผู้ครอบครองทำประโยชน์ การกระทำของจำเลยที่ 1 จึงมีความผิดฐานบุกรุกเข้าไปยึดถือครอบครองป่าโดยไม่ได้รับอนุญาต และฐานเข้าไปยึดถือครอบครองที่ดินของรัฐ ส่วนที่จำเลยที่ 1 ฎีกาต่อมาว่า คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8954/2558 ศาลฎีกาพิพากษารับรองสิทธิครอบครองที่ดินที่เกิดเหตุของทายาทนายสุวรรณยอมส่งผลให้ผู้มีสิทธิครอบครองได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในที่ดินตามกฎหมายที่ดิน ทั้งในทางพิจารณาคดีดังกล่าว เจ้าหน้าที่ของรัฐได้เบิกความว่าไม่ใช่ที่สาธารณะ ไม่ใช่ป่าสงวน หรือที่ซึ่งราชการหวงห้าม และที่ดินไม่มีสภาพป่าตามความหมายของพระราชบัญญัติป่าไม้ ฯ เมื่อจำเลยที่ 1 ถูกดำเนินคดีนี้ด้วยเหตุที่สืบเนื่องจากกรณีพิพาทในคดีแพ่งดังกล่าว จึงสามารถยกเอาคำพิพากษาศาลฎีกานี้ขึ้นกล่าวอ้างต่อผู้รัฐได้ นั้น เห็นว่า คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8954/2558 เป็นเรื่องที่ทายาทของนายสุวรรณอ้างว่าครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาท ซึ่งเป็นที่ดินรกร้างว่างเปล่า ไม่มีเอกสารสิทธิใด ๆ พ้องกับโฉนดอารีย์ผู้บุกรุกและเรียกค่าเสียหาย จึงเป็นการที่ศาลฎีกาวินิจฉัยกรณีพิพาทระหว่างเอกชนกับเอกชนด้วยกันว่า ผู้ใดครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทมาก่อน และใครมีสิทธิในที่ดินดีกว่ากัน หาได้มีการวินิจฉัยรับรองถึงสถานะของที่ดินพิพาทว่าเป็นป่าหรือไม่ ทายาทของนายสุวรรณผู้ชนะคดีมีสิทธิครอบครองที่ดินและกระทำผิดต่อกฎหมายบ้านเมืองหรือไม่แต่อย่างใด คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8954/2558 จึงไม่ได้ก่อสิทธิใดแก่ทายาทของนายสุวรรณที่จะยกขึ้นยันรัฐได้ ดังนั้น เมื่อจำเลยที่ 1 ถูกดำเนินคดีนี้ แม้ที่ดินที่เกิดเหตุที่จำเลยที่ 1 ครอบครองแทนทายาทของนายสุวรรณเป็นที่ดินแปลงเดียวกับที่ดินพิพาทในคดีแพ่งดังกล่าว จำเลยที่ 1 ก็ไม่มีสิทธิอันหนึ่งอันใดที่เกิดจากผลของคำพิพากษาในการชนะคดีขึ้นยันรัฐได้เช่นเดียวกัน ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 8 พิพากษาว่า จำเลยที่ 1 กระทำความผิดตามที่โจทก์ฟ้อง นั้น ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา ฎีกาของจำเลยที่ 1 ข้อนี้นิ่งไม่ขึ้นเช่นเดียวกัน มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยที่ 1 ข้อสุดท้ายว่า สมควรลงโทษจำคุกจำเลยที่ 1 สถานเบาว่าที่ศาลอุทธรณ์ภาค 8 กำหนดหรือไม่ เห็นว่า แม้จำเลยที่ 1 บุกรุกเข้าไปครอบครองทำประโยชน์ที่ดินที่เกิดเหตุเนื้อที่ถึง 404 ไร่ 2 งาน 21 ตารางวา ซึ่งเป็นจำนวนค่อนข้างมากก็ตาม แต่ที่ดินดังกล่าวมีการบุกรุกเข้าไปครอบครองทำประโยชน์มานานแล้ว และตกทอดครอบครองต่อกันมาอีกหลายคน จำเลยที่ 1 จึงมิใช่ผู้ที่เข้าไปบุกรุกสร้างความเสียหายแก่รัฐตั้งแต่เริ่มแรก ทั้งยังปรากฏข้อเท็จจริงว่า ในขณะเกิดเหตุจำเลยที่ 1 ครอบครองที่ดินที่เกิดเหตุแทนบุคคลอื่น และปัจจุบันที่ดินที่เกิดเหตุอยู่ในพื้นที่ที่ทางราชการอาจออกเอกสารแสดงสิทธิให้ได้ ประกอบกับจำเลยที่ 1 มีอายุมากแล้ว กรณีจึงมีเหตุอันควรปราณี ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 8 ใช้ดุลพินิจลงโทษจำเลยที่ 1 ภายหลังลดโทษให้แล้วจำคุก 8 ปี จึงหนักเกินไป ศาลฎีกาเห็นสมควรแก้ไขใหม่ให้เหมาะสมแก่พฤติการณ์แห่งคดี ฎีกาของจำเลยที่ 1 ขอนี้ฟังขึ้น พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ลงโทษจำคุกจำเลยที่ 1 มีกำหนด 6 ปี เมื่อลดโทษให้หนึ่งในสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 แล้วคงจำคุก 4 ปี นอกจากที่แก้คงให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 8

องค์คณะ

นิพนธ์ ใจสำราญ · พันธุ์เลิศ บุญเลี้ยง · ชัยเจริญ ดุษฎีพร

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th ·
<https://www.thaideka.online/deka/4426/2564>